

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MICHAL BOBEK
prednesené 22. februára 2018¹

Vec C-59/17

**SCI Château du Grand Bois
proti
Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer)**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podala Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Poľnohospodárstvo – Nariadenie (ES) č. 555/2008 – Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov – Podpora pre vinohradníkov – Prémia za vyklčovanie – Neohlásené kontroly na mieste – Požiadavka na povolenie na vstup na pozemok – Ohradený alebo neohradený pozemok – Nedotknuteľnosť obydľia – Vlastnícke právo“

I. Úvod

1. V zmysle článku 81 nariadenia Komisie (ES) č. 555/2008 (ďalej len „nariadenie č. 555/2008“)² príjemcovia prémie za vyklčovanie podliehajú kontrolám (inšpekciám) pred a po skutočnom vyklčovaní. Jedným zo spôsobov uskutočnenia takýchto kontrol je kontrola na mieste. Článok 78 ods. 1 nariadenia č. 555/2008 ďalej stanovuje, že kontroly na mieste sú v zásade neohlásené.

2. Spor vznikol medzi žiadateľkou o prémie, SCI Château du Grand Bois (realitná spoločnosť podľa občianskeho práva Château du Grand Bois, Francúzsko) a Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer) [Národná verejnoprávna inštitúcia pre poľnohospodárske výrobky a morské plody (FranceAgriMer), Francúzsko]. Táto skutočnosť viedla Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko) k tomu, že požiadala Súdny dvor o odpoveď na otázku, či nariadenie č. 555/2008 môže byť vykladané v tom zmysle, že oprávňuje pracovníkov zodpovedných za uskutočňovanie kontrol (inšpektorov) vstúpiť do daného vinohradu s cieľom uskutočniť kontrolu na mieste bez súhlasu žiadateľa pri súčasnom rešpektovaní práva na nedotknuteľnosť obydľia.

II. Právny rámec

A. Charta základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“)

3. Článok 7 Charty stanovuje, že „každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydľia a komunikácie“.

¹ Jazyk prednesu: angličtina.

² Nariadenie Komisie z 27. júna 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008 o spoločnej organizácii trhu s vínom, pokiaľ ide o podporné programy, obchod s tretími krajinami, výrobný potenciál a kontroly vo vinárskom sektore (Ú. v. EÚ L 170, 2008, s. 1).

4. Článok 17 ods. 1 stanovuje, že „každý má právo vlastníť svoj oprávnene nadobudnutý majetok, užívať ho, nakladať s ním a odkázať ho. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku, s výnimkou verejného záujmu, v prípadoch a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon, pričom musí byť včas vyplatená spravodlivá náhrada. Užívanie majetku môže byť upravené zákonom v nevyhnutnej miere v súlade so všeobecným záujmom“.

B. Nariadenie č. 479/2008

5. Článok 3 nariadenia (ES) č. 479/2008 o spoločnej organizácii trhu s vínom³, ktoré bolo uplatňované v danom čase, stanovoval, že „v tejto kapitole sa ustanovujú pravidlá, ktoré sa vzťahujú na pridelovanie finančných prostriedkov Spoločenstva členskými štátmi a ich využívanie členskými štátmi v rámci vnútroštátnych podporných programov... na financovanie podporných opatrení na pomoc vinárskemu sektoru“.

6. Článok 4 ods. 2 stanovoval, že:

„Členské štáty nesú za podporné programy zodpovednosť a zabezpečujú, aby boli vnútorne jednotné a aby sa vypracovávali a vykonávali objektívnym spôsobom, pričom sa prihliada na hospodársku situáciu dotknutých výrobcov a na potrebu predchádzať bezdôvodnému nerovnakému zaobchádzaniu s výrobcami.

Členské štáty sú zodpovedné za stanovenie a vykonávanie potrebných kontrol a za ukládanie sankcií v prípade nesúladu s podpornými programami.“

7. Článok 11 sa zaoberal problematikou reštrukturalizácie a konverzie vinohradov. Prvý odsek stanovuje, že „cieľom opatrení spojených s reštrukturalizáciou a konverziou vinohradov je zvýšiť konkurencieschopnosť výrobcov vína“.

8. Kapitola III hlavy V stanovila podmienky, za ktorých bola poskytovaná prémie za vyklčovanie viniča (ďalej len „prémie za vyklčovanie“).

9. V prílohe I bode 2 bolo vyklčovanie definované ako „úplné odstránenie krov viniča z viničom vysadenej plochy“.

C. Nariadenie č. 555/2008

10. Odôvodnenie 73 nariadenia č. 555/2008 znie: „Členské štáty s cieľom podporiť jednotné uplatňovanie pravidiel v celom Spoločenstve by mali prijať potrebné kroky na zabezpečenie toho, aby personál príslušných orgánov mal primeranú vyšetrovaciu právomoc potrebnú na garantovanie plnenia pravidiel“.

11. V hlave V nariadenia sú upravené kontroly vo vinárskom sektore. Jej prvá kapitola stanovuje zásady vykonávania kontroly. Prvé ustanovenie danej kapitoly, článok 76, stanovuje, že:

„Bez toho, aby boli dotknuté konkrétne ustanovenia tohto nariadenia alebo iných právnych predpisov Spoločenstva, členské štáty zavedú kontroly a opatrenia, ak sú potrebné na zabezpečenie správneho uplatňovania nariadenia (ES) č. 479/2008 a tohto nariadenia. Tieto kontroly a opatrenia majú byť účinné, primerané a odradzujúce, aby poskytovali primeranú ochranu finančných záujmov Spoločenstiev.

³ Nariadenie Rady o spoločnej organizácii trhu s vínom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1493/1999, (ES) č. 1782/2003, (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 3/2008 a zrušujú nariadenia (EHS) č. 2392/86 a (ES) č. 1493/1999 (Ú. v. EÚ L 148, 2008, s. 1).

Členské štáty predovšetkým zabezpečujú, aby:

a) bolo možné skontrolovať všetky kritériá oprávnenosti na podporu ustanovené v právnych predpisoch Spoločenstva alebo vo vnútroštátnych právnych predpisoch, respektíve vo vnútroštátnom rámci;

...

d) kontroly a opatrenia boli v súlade s povahou príslušného podporného opatrenia. Členské štáty stanovujú metódy a prostriedky na overenie a určujú, na koho sa kontroly vzťahujú;

e) sa kontroly vykonávali buď systematicky alebo výberom vzoriek. ...

f) operácie povolené na financovanie Spoločenstvom boli skutočné a aby boli v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva.“

12. Článok 77 znie nasledovne:

„1. Overovanie sa vykonáva prostredníctvom administratívnych kontrol a podľa potreby kontrol na mieste.

...

3. Okrem prípadov, ak sú systematické kontroly na mieste stanovené v nariadení (ES) č. 479/2008 alebo v tomto nariadení, vykonávajú príslušné orgány kontroly na mieste výberom vzorky z príslušného percenta príjemcov pomoci/výrobcov na základe analýzy rizika v súlade s článkom 79 tohto nariadenia.

...“

13. Článok 78 stanovuje, že:

„1. Kontroly na mieste sú neohlásené. Za predpokladu, že sa neohrozí účel kontroly, môže sa však vopred zaslať oznámenie obmedzené len na najnevyhnutnejšie minimum. Takéto oznámenie sa nesmie zaslať skôr ako 48 hodín vopred, s výnimkou náležite odôvodnených prípadov alebo tých opatrení, pri ktorých sa stanovujú systematické kontroly na mieste.

2. Kontroly na mieste ustanovené v tomto nariadení sa podľa potreby vykonávajú spolu s ďalšími kontrolami ustanovenými v právnych predpisoch Spoločenstva.

3. Príslušná žiadosť alebo žiadosti o poskytnutie sa zamietnu, ak príjemcovia pomoci alebo ich zástupcovia bránia vykonaniu kontroly na mieste“.

14. V zmysle článku 80:

„1. Každá kontrola na mieste je predmetom kontrolnej správy, ktorá umožní preveriť podrobnosti o uskutočnených kontrolách. Pokiaľ sa kontroly týkajú financovania Spoločenstvom, v správe sa uvedú najmä:

a) schémy pomoci a žiadosti, ktoré boli kontrolované;

b) prítomné osoby;

- c) podľa potreby skontrolované poľnohospodárske parcely, zmerané poľnohospodárske parcely, výsledky meraní meraných parciel a použité metódy merania;
- d) v prípade schémy klčovania overenie, či daná plocha bola riadne udržiavaná;
- e) množstvá, na ktoré sa vzťahuje kontrola, a ich výsledky;
- f) či bolo príjemcovi pomoci/výrobcovi zaslané oznámenie o návšteve vopred, a ak áno, kedy;
- g) akékoľvek ďalšie vykonané kontrolné opatrenia.

2. Ak sa zistia nezrovnalosti medzi informáciami v žiadosti a skutočnou situáciou zistenou počas kontroly vykonanej na mieste alebo diaľkovým zisťovaním, pestovateľ dostane vyhotovenie kontrolnej správy a má príležitosť podpísať ju skôr, ako príslušný orgán vyvodí zo zistení závery týkajúce sa akýchkoľvek znížení alebo vylúčení.“

15. V zmysle článku 81:

„...“

2. Pri udeľovaní práv na opätovnú výsadbu stanovených v článku 92 nariadenia (ES) č. 479/2008 sa parcely systematicky preveria pred vyklčovaním a po ňom. Skontrolované parcely sú parcely, pre ktoré sa má udeliť právo na opätovnú výsadbu.

Kontrola pred vyklčovaním zahŕňa overenie existencie príslušného vinohradu.

Táto kontrola sa vykonáva prostredníctvom klasickej kontroly na mieste. Ak však členský štát disponuje spoľahlivým aktualizovaným počítačovým registrom vinohradov, kontrola sa môže vykonať administratívne a povinnosť kontroly na mieste pred vyklčovaním možno obmedziť na 5 % žiadostí (ročne) s cieľom potvrdiť spoľahlivosť administratívneho systému kontroly. Ak by sa kontrolami na mieste zistili výrazné nezrovnalosti alebo nepresnosti v regióne alebo časti regiónu, príslušný orgán primerane zvýši počet kontrol na mieste počas príslušného roka a nasledujúceho roka.

3. Parcely, pre ktoré sa poskytuje prémie za vyklčovanie, sa systematicky preverujú pred vykonaním klčovania a po ňom. Budú sa kontrolovať tie pozemky, ktoré sú predmetom žiadosti o pomoc.

Kontrola pred klčovaním obsahuje overenie existencie príslušného vinohradu, vysadenej plochy určenej v súlade s článkom 75 a či bola daná plocha riadne udržiavaná.

Táto kontrola sa vykonáva prostredníctvom klasickej kontroly na mieste. Ak však členský štát disponuje grafickým nástrojom, ktorý umožňuje meranie parcely v súlade s článkom 75 v počítačovom registri vinohradov a spoľahlivými aktualizovanými informáciami o riadnom udržiavaní parcely, kontrolu možno vykonať administratívne a povinnosť kontroly na mieste pred klčovaním možno obmedziť na 5 % žiadostí s cieľom potvrdiť spoľahlivosť administratívneho systému kontroly. Ak by sa kontrolami na mieste zistili výrazné nezrovnalosti alebo nepresnosti v regióne alebo časti regiónu, príslušný orgán primerane zvýši počet kontrol na mieste počas príslušného roka.

4. Overenie, že sa vyklčovanie skutočne vykonalo, sa robí klasickou kontrolou na mieste, alebo v prípade klčovania celej parcely vinohradu, respektíve ak je rozlišovacia schopnosť diaľkového snímania rovná alebo lepšia ako 1 m², môže sa uskutočniť diaľkovým snímaním.

5. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3 tretí pododsek a odsek 4, v prípade oblastí, ktoré dostávajú prémie za vyklčovanie, aspoň jedna z dvoch kontrol uvedených v odseku 3 prvom pododseku sa uskutoční prostredníctvom klasickej kontroly na mieste.“

16. V článku 83 sú vymedzené právomoci kontrolných pracovníkov:

„Každý členský štát prijme všetky vhodné oparenia, ktoré uľahčia prácu pracovníkov ich príslušných orgánov. Zabezpečí najmä, aby pracovníci podľa potreby v súhre s pracovníkmi iných oddelení, ktorých na tento účel oprávni:

- a) mali prístup do viníc, k výrobe vína, do skladovacích priestorov, zariadení na spracovanie vínnych produktov a k vozidlám, ktoré tieto produkty prevážajú;
- b) mali prístup do obchodných priestorov (alebo skladov) a k vozidlám, v ktorých sú umiestnené produkty vinárskeho sektora alebo produkty, ktoré môžu byť určené na použitie vo vinárskom sektore, s cieľom predaja, obchodovania alebo skladovania;
- ...
- d) mohli odoberať vzorky produktov vinárskeho sektora, látok alebo produktov, ktoré sa môžu využívať na prípravu produktov a produktov držaných s úmyslom predaja, obchodovania alebo prevážania;
- e) mohli študovať účtovnícke údaje a iné doklady, ktoré sa využívajú pri kontrolných postupoch a kopírovať ich alebo z nich vypisovať;
- f) mohli podniknúť vhodné ochranné opatrenia v súvislosti s prípravou, držaním, prepravou, opisom, prezentáciou a marketingom produktu vinárskeho sektora alebo produktu používaného na prípravu produktu, ak existuje dôvod domnievať sa, že došlo k vážnemu porušeniu ustanovení spoločenstva, najmä v prípade podvodného konania alebo zdravotného rizika.“

III. Skutkový stav, konanie a prejudiciálne otázky

17. Dňa 29. júla 2009 podala SCI Château du Grand Bois (ďalej len „žiadateľka“) žiadosť o poskytnutie podpory na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov na hospodársky rok 2008/2009.

18. Generálny riaditeľ Etablissement national des produits de l'agriculture et de la mer (ďalej len „FranceAgriMer“) rozhodnutím z 18. decembra 2009 túto žiadosť zamietol. V rozhodnutí bolo uvedené, že pri kontrolách uskutočnených na mieste 27. augusta a 15. septembra 2009 jedným z jej kontrolných pracovníkov sa zistilo, že na niektorých pozemkoch žiadateľky sa neuskutočnilo vyklčovanie viniča v súlade s platnou právnou úpravou.

19. Žiadateľka podala žalobu na Tribunal administratif de Nantes (Správny súd Nantes, Francúzsko), ktorou sa domáhala zrušenia rozhodnutia. Súd rozsudkom zo 7. mája 2013 toto rozhodnutie zrušil, *inter alia*, z dôvodu, že pracovník uskutočňujúci kontrolu nemal na jej uskutočnenie oprávnenie.

20. Dňa 5. februára 2015 the Cour administrative d'appel de Nantes (Odvolací správny súd Nantes, Francúzsko) zrušil rozsudok prvostupňového súdu a zamietol žalobné návrhy žiadateľky podané v prvom stupni. Rozhodol, že nariadenie č. 555/2008 nevyžaduje, aby pracovník uskutočňujúci kontrolu vopred oznámil žiadateľovi o prémii za vyklčovanie dátum, kedy sa kontrola uskutoční. Skutočnosť, že na vstup na pozemok v jej vlastníctve nebol udelený súhlas, nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Okrem toho skutočnosť, že správa z kontroly neobsahovala informáciu, či bolo žiadateľke zaslané oznámenie, nemala vplyv na zákonnosť kontrolných operácií.

21. Žiadateľka podala dovolanie na Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko). Žiadateľka tvrdí, že Cour administrative d'appel de Nantes (Odvolací správny súd Nantes) sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že okolnosť, že pracovník zodpovedný za kontrolu vstúpil bez jej súhlasu na pozemok v jej vlastníctve, nemá vplyv na zákonnosť rozhodnutia, ktorým sa zamietajú jej žiadosti o poskytnutie podpory na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov.

22. Conseil d'État (Štátna rada) zastáva názor, že odpoveď na túto spornú otázku závisí od toho, či nariadenie č. 555/2008 oprávňuje pracovníkov zodpovedných za uskutočňovanie kontrol na mieste vstupovať na poľnohospodárske pozemky bez súhlasu vinohradníka. V rámci tohto skutkového a právneho kontextu sa Conseil d'État (Štátna rada) rozhodla prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

- „Umožňujú ustanovenia článkov 76, 78 a 81 [nariadenia Komisie č. 555/2008] z 27. júna 2008, aby pracovníci, ktorí uskutočňujú kontrolu na mieste, vstupovali na pozemky poľnohospodárskeho podniku bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa tohto podniku?
- Ak by odpoveď na túto prvú otázku bola kladná, treba rozlišovať jednotlivé prípady podľa toho, či sú dotknuté pozemky ohradené alebo neohradené?
- Ak by odpoveď na túto prvú otázku bola kladná, sú ustanovenia článkov 76, 78 a 81 [nariadenia Komisie č. 555/2008] z 27. júna 2008 zlučiteľné so zásadou nedotknuteľnosti obydlia zakotvenou v článku 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv?“

23. Písomné pripomienky v tomto konaní boli doručené zo strany gréckej a francúzskej vlády a Európskej komisie. Predmetní účastníci konania taktiež prezentovali svoje tvrdenia ústne na pojednávaní, ktoré sa konalo 7. novembra 2017.

IV. Posúdenie

24. Tri otázky položené vnútroštátnym súdom sa v podstate týkajú jedného kľúčového prvku: existuje právny základ, z ktorého by vyplývalo udelenie oprávnenia pre kontrolných pracovníkov vstupovať na súkromné pozemky bez získania výslovného povolenia zo strany vinohradníka s cieľom vykonať kontroly vinohradov na mieste? Podstatou prvej otázky je, či oprávnenie vyplýva zo samotného nariadenia č. 555/2008. Druhá a tretia otázka sa javia ako nadväzujúce otázky: druhá otázka sa javí ako spresnenie prvej – je relevantné, či bol pozemok ohradený alebo neohradený? Tretia otázka nastoľuje otázku platnosti článkov 76, 78 a 81 nariadenia č. 555/2008 v prípade, ak bude zistené, že neexistuje žiadna potreba udelenia povolenia. Implicitná pripomienka vnútroštátneho súdu spočíva v tom, že ak by bol výklad uskutočňovaný takýmto spôsobom, ustanovenia nariadenia č. 555/2008 by mohli byť v rozpore s určitými základnými právami.

25. Všetky tri otázky sa teda prelínajú. Ide o otázku zákonnosti a právneho základu: existuje ustanovenie v práve Únie, ktoré umožňuje vstup na súkromný pozemok, či už ohradený alebo neohradený, s cieľom uskutočniť predmetné kontroly *bez ohľadu na to*, čo na túto problematiku hovorí vnútroštátne právo?

26. V týchto návrhoch poskytujem stanovisko koncipované v dvoch úrovniach. V prvom rade, vzhľadom na to, že ani v nariadení č. 555/2008 a ani v systéme a logike podporných programov EÚ neexistuje jasné právne ustanovenie, ktoré by povolilo nerešpektovanie vnútroštátnych pravidiel o vstupe na súkromný pozemok, zastávam názor, že pravidlá vstupovania na súkromné pozemky s cieľom uskutočniť kontroly spadajú do pôsobnosti vnútroštátneho práva (A). Existujú však určité obmedzenia týkajúce sa rozsahu možnosti určenia daných vnútroštátnych pravidiel, pričom tieto sú súčasťou ustanovení nariadenia č. 555/2008 a vyplývajú aj z potreby dodržiavania určitých základných práv Únie (B).

A. Právo Únie ako dostatočný právny základ sám osebe

27. Všetci účastníci písomného a ústneho konania pred Súdny dvorom – grécka a francúzska vláda a Komisia – zastávajú rovnaký názor. Podľa nich v zmysle nariadenia č. 555/2008 nie je potrebné žiadne výslovné povolenie na vstup na pozemok s cieľom uskutočniť potrebné kontroly. Kontroly na mieste sú *a priori* a všeobecne povolené žiadateľom o podporu. Predpokladá sa, že oprávnenie na vstup na pozemok je odvodené od systému a logiky kontrol uskutočňovaných v zmysle nariadenia č. 555/2008. Dokonca je možné na danú problematiku nahliadať tak, že súčasťou systému podporných programov EÚ ako takého je, že žiadateľ vo všeobecnosti súhlasí s krokmi, ktoré vedú k rozhodnutiu o poskytnutí alebo neposkytnutí podpory, a to prostredníctvom samotného podania žiadosti o poskytnutie podpory.

28. K tomuto názoru sa však nemôžem prikloniť.

29. Je samozrejme nesporné, že nariadenie č. 555/2008 zakladá požiadavku, aby členské štáty uskutočňovali kontroly na mieste. Je taktiež pravda, že v danom nariadení sú tiež stanovené niektoré dodatočné východiská týkajúce sa toho, ako sa majú tieto kontroly uskutočňovať. Takýmto spôsobom a v tomto rozsahu možno skutočne konštatovať, že nariadenie č. 555/2008 vo všeobecnosti kontroly povoľuje. Je však taktiež pravda, že nariadenie č. 555/2008 neupravuje všetky podrobnosti daných kontrol. Nariadenie predovšetkým neupravuje podmienky vstupu a skutočnosť, či je alebo nie je potrebné povolenie vinohradníka.

30. V istom zmysle tvorí podstatu celej problematiky táto otázka: čo je možné *vyvodiť zo skutočnosti*, že nariadenie č. 555/2008 *neupravuje* problematiku oprávnenia na vstup? Podľa môjho názoru to, že daná problematika nie je upravená, spolu s viacerými ďalšími ustanoveniami toho istého nariadenia, ktoré jasne stanovujú, že kontroly sú záležitosťou členských štátov, znamená, že táto záležitosť by mala byť tiež predmetom úpravy zo strany členských štátov. Naopak, pre zúčastnené členské štáty a pre Komisiu skutočnosť, že nariadenie výslovne nevyžaduje povolenie, znamená, že žiadne povolenie nie je potrebné.

31. K takému interpretačnému prístupu sa nemôžem prikloniť. Skutočnosť, že niečo nie je upravené na úrovni EÚ, sotva môže viesť k záveru, že je to právom Únie povolené. Správna logika, s istotou v oblastiach týkajúcich sa práv jednotlivcov a súkromného vlastníctva, je presne opačná: keďže výslovné oprávnenie nie je stanovené, žiadne takéto oprávnenie v zmysle práva Únie nebolo udelené.

32. V nasledujúcej časti preukážem, že ani nariadenie č. 555/2008, najmä jeho články 76, 78 a 81, ktoré tvoria predmet prvej otázky predloženej Súdnemu dvoru (1), a ani všeobecnejšia logika podporných programov EÚ, ktorá je základom tohto nariadenia (2), vo všeobecnosti neoprávňuje kontrolných pracovníkov vstúpiť na pozemky bez výslovného povolenia zo strany vinohradníka. Je preto úlohou vnútroštátneho práva aby stanovilo, či je na tento účel takéto povolenie potrebné, a to aj vzhľadom na typ dotknutých pozemkov (3).

1. Nariadenie č. 555/2008 ako právny základ oprávnenia vstúpiť na súkromný pozemok s cieľom uskutočniť kontrolu?

33. Zo znenia a kontextu nariadenia č. 555/2008 vyplýva, že neupravuje vstup na súkromný pozemok s cieľom uskutočniť kontrolu. Preto nemôže *samo osebe* predstavovať dostatočný právny základ na všeobecné oprávnenie na vstup na pozemok pri absencii oprávnenia zo strany vinohradníka za predpokladu, že takéto povolenie sa vyžaduje podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

34. Po prvé z viacerých ustanovení uvedeného nariadenia je zjavné, že je na členských štátoch, aby stanovili konkrétne podmienky uskutočnenia kontrol, ktoré sú v ňom uvedené, vrátane toho, či vstup na súkromný pozemok s cieľom uskutočniť kontrolu na mieste podlieha povoleniu zo strany vinohradníka.

35. V súvislosti s kontrolami *všeobecne* článok 76 nariadenia č. 555/2008 stanovuje, že členské štáty zavedú účinné, primerané a odradzujúce kontroly a opatrenia, ak sú potrebné na zabezpečenie správneho uplatňovania nariadenia. V článku 76 ods. a) je uvedené, že členské štáty predovšetkým zabezpečia, aby bolo možné skontrolovať všetky kritériá oprávnenosti ustanovené v práve Únie alebo vo vnútroštátnych právnych predpisoch. V zmysle článku 76 ods. d) členské štáty stanovujú metódy a prostriedky na overenie a určujú, na koho sa kontroly vzťahujú. Článok 83 navyše stanovuje, že každý členský štát prijme všetky vhodné opatrenia, ktoré uľahčia prácu kontrolných pracovníkov.

36. Všetky tieto ustanovenia jasne naznačujú, že hoci nariadenie č. 555/2008 vyžaduje uskutočnenie kontrol, ponecháva všetky skutočnosti, ktoré nie sú výslovne uvedené v jeho ustanoveniach, na ich úpravu zo strany členských štátov. Toto nariadenie teda ponecháva členským štátom značný priestor na voľnú úvahu, aby určili, ako sa majú uskutočňovať.

37. Tento záver sa rovnako uplatňuje na *konkrétnu* kategóriu kontrol na mieste. Článok 78 ods. 1 nariadenia č. 555/2008 stanovuje iba jeden znak týchto kontrol: „Kontroly na mieste sú neohlásené. Za predpokladu, že sa neohrozí účel kontroly, môže sa však vopred zaslať oznámenie obmedzené len na najnevyhnutnejšie minimum. Takéto oznámenie sa nesmie zaslať skôr ako 48 hodín vopred, s výnimkou náležite odôvodnených prípadov alebo tých opatrení, pri ktorých sa stanovujú systematické kontroly na mieste“.

38. Čo, ak vôbec niečo, určuje toto konkrétne ustanovenie vo vzťahu k vstupu na súkromný pozemok? Podľa názoru Komisie by bolo žiadanie o výslovné povolenie na vstup nezlučiteľné so samotnou skutočnosťou, že kontroly na mieste sú v zásade neohlásené. Takáto požiadavka by nevyhnutne vyžadovala oznámenie vopred, ktoré sa má uskutočňovať vo výnimočných prípadoch.

39. Komisia má v určitom zmysle pravdu: žiadanie vinohradníka o povolenie na vstup na jeho pozemok za predpokladu, že takéto povolenie je potrebné podľa vnútroštátneho práva, by skutočne znamenalo, že by bola s touto osobou nadviazaná komunikácia, a teda kontrola by bola „ohlásená“. Inak však zastávam názor, že Komisia predkladá dosť ďalekosiahle tvrdenia na základe ustanovenia, ktoré sa jednoducho týka inej veci.

40. V prvom rade, pri pohľade na samotné znenie, pojem „neohlásené“ znamená „neohlásené“. Prírodný význam tohto slova je, ak sa uplatňuje na kontroly, že sa môžu uskutočniť kedykoľvek bez predchádzajúceho oznámenia vinohradníkovi. Iné jazykové verzie tohto ustanovenia⁴ spolu so spôsobom, akým je článok 78 ako celok formulovaný, preukazujú, že „neohlásené“ znamená len bez oznámenia *vopred*. Z toho vyplýva, že neexistuje žiadna povinnosť informovať vinohradníka alebo jeho zástupcu o tom, že bude uskutočnená kontrola alebo jej časť.⁵ Kontrolný pracovník teda môže prísť v akýkoľvek deň, keď má záujem, bez toho, aby informoval vinohradníka o príchode.

41. Pojem „neohlásené“ však určite nie je synonymom pojmu „neoprávnené“. „Žiadne oznámenie vopred alebo informácia“ neznamena „žiadne povolenie na vstup“. Cieľ a účel neprítomnosti oznámenia je v tomto ohľade dôležitý. Je možné predpokladať, že dôvodom, prečo EÚ normotvorca zahrnul osobitné ustanovenia o kontrolách bez ohlásenia, bolo, aby bolo zabránené možnému pokúšaniu prezentovať určité skutočnosti v priaznivejšom svetle pred uskutočnením kontrol, a to len na účely a dobu trvania kontroly. Tým, že vinohradník nevie, kedy sa kontroly uskutočnia, možno predpokladať, že kontrolný pracovník bude vždy schopný vidieť skutočný stav vecí.

4 Napríklad vo francúzštine „de manière inopinée“; v taliančine „senza preavviso“; v nemčine „unangekündigt“; v španielčine „sin previo aviso“, a v češtine „bez ohlášení“.

5 Pozri v kontexte iného nariadenia týkajúceho sa schém podpory pre poľnohospodárov rozsudok zo 16. júna 2011, Omejc (C-536/09, EU:C:2011:398, bod 32).

42. Ak to skutočne predstavuje účel tohto ustanovenia, potom nevidím možnosť, ako by žiadanie o povolenie na vstup, ak by to vyžadovalo vnútroštátne právo pre daný konkrétny typ pozemku, narušilo celkový účel neohlásených kontrol. Je určite možné predstaviť si, že neohlásené kontroly by mohli byť uskutočnené v určitý deň a súčasne by bolo vyžiadané povolenie pri príchode a bezprostredne pred začatím kontroly. Takáto kontrola zostáva stále „neohlásená“ v zmysle článku 78, alebo bola by tiež oprávnená bez toho, aby bol akýmkoľvek spôsobom zmarený účel daného ustanovenia.

43. Po druhé, existuje aj argument týkajúci sa kontextu. Okrem ustanovení výslovne uvedených vnútroštátnym súdom iné ustanovenia nariadenia č. 555/2008 tiež potvrdzujú, že prináleží členským štátom, aby stanovili procesné pravidlá týkajúce sa kontrol na mieste, a že z tohto nariadenia nemožno vyvodiť oprávnenie na vstup. Konkrétne článok 83 písm. a) nariadenia č. 555/2008 stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby kontrolní pracovníci „mali prístup do viníc, k výrobe vína, do skladovacích priestorov, zariadení na spracovanie vínnych produktov a k vozidlám, ktoré tieto produkty prevážajú“.

44. Táto skutočnosť vyvoláva jednoduchú otázku: ak bolo úmyslom normotvorcu stanoviť „nevyslovené“ oprávnenie na vstup, prečo by potom existovalo osobitné ustanovenie, ktoré stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby kontrolní pracovníci mali prístup do vinohradov?

45. Širšiu paralelu je možné vyvodiť medzi kontrolnými pracovníkmi v zmysle nariadenia č. 555/2008 a pracovníkmi Komisie v zmysle nariadenia (ES) č. 1/2003⁶. V zmysle článku 20 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 úradníci Komisie sú oprávnení vstúpiť do všetkých priestorov, na pozemky a do dopravných prostriedkov podniku, aby vykonali vyšetrovanie porušenia pravidiel hospodárskej súťaže týmito podnikmi. V zmysle nariadenia č. 1/2003 však vyšetrovacie oprávnenia Komisie nezahŕňajú vniknutie násilím v prípade, ak tam bude prekážka, a následne musí byť v takej situácii vyžiadané povolenie súdneho orgánu na vstup. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že napriek tomu, že úradníci Komisie sú oprávnení vstúpiť do všetkých nimi vybraných priestorov, „na druhej strane nemôžu získať prístup do priestorov alebo k nábytku násilne a ani ukladať povinnosť zamestnancom podniku, aby im poskytli takýto prístup, alebo vykonávať prehliadky bez povolenia vedenia podniku“.⁷

46. Samozrejme, povaha priestorov, do ktorých sa môže vstúpiť v kontexte práva hospodárskej súťaže podľa nariadenia č. 1/2003, sa pravdepodobne bude líšiť od vinohradov.⁸ Argument robený prostredníctvom odkazu na nariadenie č. 1/2003 má však inú povahu. V prvom rade je relevantnejšia analógia vzájomného pôsobenia medzi nariadením EÚ, ktorým sa zavádzajú kontroly, a vnútroštátnymi právnymi predpismi. Podobne ako v nariadení č. 555/2008, aj v nariadení č. 1/2003 sa vyžaduje, aby sa uskutočnili kontroly alebo vyšetrovania. Výber spôsobov, ako to urobiť, vrátane otázok podmienok vstupu, je však ponechaný na členské štáty. V druhom rade tu existuje určitý kontrast: ak nie je povolenie na vstup, bez ohľadu na vnútroštátne právo, udelené pracovníkom Komisie v zmysle nariadenia č. 1/2003 s cieľom presadiť kľúčovú oblasť politiky práva Únie, nie je mi *a fortiori* jasné, ako by mali alebo mohli byť udelené väčšie oprávnenia nariadením č. 555/2008, kde kontrolní pracovníci „iba“ kontrolujú, či žiadateľ o podporu plní všetky podmienky na jej získanie.

6 Nariadenie zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mím. vyd. 08/002, s. 205).

7 Rozsudok z 21. septembra 1989, Hoechst/Komisija (46/87 a 227/88, EU:C:1989:337, bod 31).

8 Samozrejme, ak by predmetné pozemky neboli ohradené. Druhá otázka vnútroštátneho súdu sa však týka ohradených pozemkov. Okrem toho je možné vyvodiť niekoľko ďalších hypotéz, ako napríklad hypotetická situácia týkajúca sa pozemkov (ohradených alebo neohradených), na ktorých by bolo aj obydlie, a teda bydlisko vinohradníka. Tieto hypotézy by sa potom oveľa viac približovali k nariadeniu č. 1/2003.

47. V súhrne, vzhľadom na neexistenciu osobitného ustanovenia v nariadení č. 555/2008, ktoré by vylučovalo alebo vyžadovalo potrebu udelenia povolenia na vstup na pozemok, predmetné nariadenie nemôže predstavovať dostatočný právny základ, ktorý by oprávňoval kontrolných pracovníkov na vstup na poľnohospodárske pozemky za predpokladu, že takéto povolenie je podľa vnútroštátneho práva pre konkrétny typ pozemkov potrebné.

2. Oprávnenie na vstup udelené na základe systému a logiky podporných programov EÚ?

48. Navyše (alebo ako paralela) k argumentu, že oprávnenie na vstup na pozemok bez výslovného povolenia je ustanovené v nariadení č. 555/2008, francúzska vláda a Komisia tvrdia, že oprávnenie je odvodené od samotného *systému a logiky* podporných programov EÚ. Predmetná argumentácia znie takto: kontroly sa v podstate uskutočňujú, pretože bola podaná žiadosť o podporu. Vstupovanie na pozemky, na ktoré bola žiadaná podpora, je nevyhnutné na to, aby tieto kontroly boli účinné. Povolenie na vstup teda implicitne udelil žiadateľ prostredníctvom samotného podania žiadosti o pomoc.

49. S cieľom podporiť túto pozíciu francúzska vláda dodáva ďalší argument, ktorý odkazuje na vyhlásenie uvedené vo vnútroštátnom formulári žiadosti o poskytnutie štátnej pomoci, ktorý sa používal v danom čase. Ako tvrdí francúzska vláda, tento formulár uvádzal, že každý žiadateľ „sa zaväzuje poskytnúť akýkoľvek požadovaný podporný dokument orgánom zodpovedným za uskutočňovanie kontrol a umožniť uskutočnenie potrebných preverení“.⁹ Žiadateľ teda prostredníctvom jeho podpisu súhlasil so všetkými následnými krokmi, vrátane vstupu kontrolných pracovníkov na jeho pozemky s cieľom vykonať kontroly na mieste bez požiadania o povolenie.

50. Na úvod, pokiaľ ide o konkrétnu argumentáciu francúzskej vlády týkajúcu sa vnútroštátneho formulára, musím priznať, že tento argument nepovažujem za relevantný z dvoch dôvodov.

51. Po prvé, pokiaľ ide o jeho znenie, je potrebný veľký počet argumentatívnych krokov (a interpretačnej predstavivosti), aby sa vyhlásenie „Týmto sa zaväzujem umožniť potrebné preverenia“ zmenilo na „Týmto povoľujem kontrolnému pracovníkovi vstúpiť na moje pozemky bez udelenia oprávnenia z mojej strany“. Takýto extenzívny výklad by bol úplne v rozpore so všeobecnou zásadou, ako vykladať vzdanie sa práva, ktoré musí spočívať na prirodzenom a spoločnom význame interpretovaných výrazov a výklad by nemal byť uskutočňovaný extenzívne.

52. Po druhé, a možno ešte dôležitejšie, daný formulár predstavuje *vnútroštátny* dokument. Aj keby bolo možné spoliehať sa naň, s veľkorysým nahliadáním na jeho obsah, na účely určenia práv a povinností žiadateľa podľa *vnútroštátnych* právnych predpisov, mám problém porozumieť, ako by sa dal použiť na účely výkladu obsahu opatrenia práva Únie, ktoré by malo byť rovnaké vo všetkých členských štátoch bez ohľadu na možné zmeny v obsahu vnútroštátnych formulárov.

53. Vracajúc sa k všeobecnejšiemu argumentu, ktorý sa odvoláva na celkový systém a logiku podporných programov EÚ, ktoré podľa tvrdení predstavujú aj základ pre nariadenie č. 555/2008, musím priznať, že tento argument je nielen nepresvedčivý, ale je aj vo svojom princípe veľmi sporný. Vystávajú dve úrovne tohto argumentu: konkrétna a všeobecná.

54. Vzhľadom na osobitosti tejto veci som v predchádzajúcej časti týchto návrhov uviedol, že samotné nariadenie *neuvádza*, či je alebo nie je potrebné oprávnenie za vstup na súkromný pozemok s cieľom uskutočniť kontrolu. Ako by potom mohol povedzme aj vinohradník s naozaj herkulovskými vlastnosťami, ktorý trávi večery čítaním príslušných právnych predpisov Únie, judikatúry a ďalšej relevantnej dokumentácie, vedieť, že takéto oprávnenie je vlastné systému a logike týchto programov, ak nie je nikde uvedené? Je možné dodať, že to isté platí aj pre potenciálny „predchádzajúci všeobecný

⁹ Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

súhlas“ alebo „vzdanie sa práv“ vo formulári žiadosti: aj keby bolo uvedené, že súhlas so všetkými „potrebnými prevereniami“ zahŕňa všetko potrebné pre uskutočnenie následných krokov s cieľom určiť, či boli alebo neboli splnené podmienky na poskytnutie podpory, je opäť správne predpokladať, že tieto kroky budú obmedzené na opatrenia prijaté spôsobom výslovne stanoveným v príslušných právnych predpisoch.

55. Podľa môjho názoru je však veľmi problematická práve všeobecná úroveň tohto argumentu: oprávnenie, ktoré nie je jednoznačne stanovené v platnom právnom poriadku, by malo byť udelené, pretože sa považuje za potrebné na účely posilnenia účinnosti celkového systému. Ak vynecháme na chvíľu otázku, či je skutočne nevyhnutné,¹⁰ svojvoľný a otvorený charakter tohto argumentu je veľmi znepokojujúci v každej spoločnosti založenej na princípoch právneho štátu. Svätí účel prostriedky, a to bez ohľadu na to, čo hovorí zákon? Ak je to skutočne tak, potom nariadenie č. 555/2008 nielen povoľuje vstup na ohradené súkromné pozemky s cieľom uskutočňovať tam kontroly na mieste, ale pravdepodobne aj násilné vniknutie do obchodných priestorov alebo dokonca do domu vinohradníka na účely získania dokumentácie preukazujúcej možné nezrovnalosti v jeho žiadosti o podporu. Podľa rovnakej logiky sú obidva tieto príklady implicitne povolené, keďže nariadenie č. 555/2008 mlčí o oboch týchto možnostiach (nepožaduje, aby bol na to udelený súhlas) a daný nástroj by určite posilnil „potrebný účinok“ právnych predpisov.

56. Na pojednávaní Komisia subsidiárne doplnila tvrdenie k takýmto úvahám, ktoré sa týka logiky podporných programov EÚ. Komisia uviedla, že v súvislosti s riadením výhod (s použitím nemeckého termínu *Leistungsverwaltung*) je požiadavka právneho základu menej prísna ako v trestnoprávnom kontexte. Preto je menej dôležité nájsť príslušný právny základ na odôvodnenie vstupu na pozemok bez výslovného súhlasu.

57. S tým nesúhlasím.

58. Obe tieto úvahy sú podľa môjho názoru jednoznačne v rozpore so zásadami zákonnosti všetkých verejných úkonov a zásadami právneho štátu. V zmysle ustálenej judikatúry „akýkoľvek zásah verejných orgánov v oblasti súkromných činností akejkoľvek osoby... musí mať právny základ“.¹¹ Ochrana pred svojvoľným alebo neprimeraným zásahom zo strany verejných orgánov je všeobecnou zásadou práva Únie. Okrem toho v kontexte práva Únie existuje aj ústavná zásada pridelených kompetencií, ktorá, ak sa berie vážne, ďalej obmedzuje, určite v oblastiach zdieľaných kompetencií, prijateľnosť a nevyhnutnosť funkčného rozširovania právomocí EÚ. Na záver sa domnievam, že tvrdenie Komisie, ktoré v podstate naznačuje, že „ak sú vyplácané peniaze, súlad s právnymi predpismi nie je (až taký) potrebný“ bolo pokusné a podporné a jeho nedostatočnosť už nie je potrebné ďalej preukazovať.¹²

59. Z týchto dôvodov nemožno zo systému a logiky podporných programov EÚ vyvodiť oprávnenie vstúpiť na súkromný pozemok bez povolenia. Preto ani nariadenie č. 555/2008, ani široký systém, na ktorom sú založené podporné programy EÚ, neumožňujú dospieť k záveru, že vstup na súkromný pozemok by bol oprávnený bez povolenia za predpokladu, že takéto povolenie je potrebné pre tento druh pozemku podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

10 S ohľadom na pomerne značné sankcie už obsiahnuté v nariadení – pozri v tomto zmysle aj bod 71 nižšie.

11 Rozsudky z 21. septembra 1989, Hoechst/Komisia (46/87 a 227/88, EU:C:1989:337, bod 19), a z 22. októbra 2002, Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, bod 27).

12 V súvislosti s jednoznačným kontrastom, pokiaľ ide o prístup, je možné uviesť napríklad rozsudok z 9. novembra 2010, Volker und Markus Schecke a Eifert (C-92/09 a C-93/09, EU:C:2010:662). V tejto veci bol Súdny dvor vo veľkej miere nepresvedčený argumentmi, že keďže sú vynakladané finančné prostriedky EÚ, mala by byť zabezpečená maximálna transparentnosť a prístup k informáciám o príjmoch finančných prostriedkov z poľnohospodárskych fondov EÚ, ktoré by odôvodňovali poskytnutie ešte väčšieho rozsahu informácií, než aké sú predpokladané napadnutým vykonávacím nariadením Komisie.

60. To ma privádza k poslednému bodu v tomto ohľade, inšpirovanému druhou otázkou položenou vnútroštátnym súdom: malo by sa rozlišovať na základe toho, či je daný pozemok ohradený alebo nie? Moja odpoveď je krátka a znie nie: predchádzajúci záver sa nemení na základe toho, či je pozemok ohradený alebo nie.

61. Tento faktický prvok, ktorý je predmetom druhej otázky položenej vnútroštátnym súdom, nemusí byť v celom rozsahu relevantný pre riešenie sporu pred vnútroštátnym súdom. Návrh na začatie prejudiciálneho konania neuvádza, či boli predmetné pozemky neohradené alebo ohradené. Na pojednávaní francúzska vláda uviedla, že pozemky boli neohradené. Vzhľadom na tento faktický kontext je možné druhú otázku vnímať ako hypotetickú.

62. Táto otázka je však nepriamo dôležitá pre poskytnutie odpovede na prvú otázku. Bez ohľadu na to, či boli pozemky neohradené alebo ohradené, odpoveď, ktorú by mal poskytnúť Súdny dvor, by mala byť koherentná, pokiaľ ide o oba prípady. Nariadenie č. 555/2008 by bolo sotva možné vykladať tak, že oprávňuje vstup na súkromné pozemky, ak sú neohradené, bez ohľadu na to, čo vnútroštátne právne predpisy v tejto veci stanovujú, pokiaľ ide o povolenie, ktoré má byť udelené, a vykladať ho inak, ak ide o pozemky ohradené. Nariadenie č. 555/2008 *rovnako* neupravuje ani jeden z týchto prípadov.

63. Vykladanie nariadenia č. 555/2008 tak, že kontrolní pracovníci môžu vstúpiť na ohradený pozemok bez toho, aby potrebovali povolenie vinohradníka, a tým vytvorenie „práva preliezť cez plot“ pre kontrolných pracovníkov založeného na práve EÚ je samozrejme nezlučiteľné s vlastníckym právom a/alebo právom na nedotknuteľnosť obydlia tak, ako to pochopiteľne spochybňuje vnútroštátny súd vo svojej tretej otázke. Týmto spôsobom druhá otázka posilňuje odpoveď, ktorú je potrebné dať na prvú otázku, pretože vedie k tomu, že je potrebné odpovedať na prvú otázku tak, že všeobecne *neoprávňuje* na vstup na pozemky bez povolenia za predpokladu, že takéto povolenie je potrebné podľa vnútroštátneho práva.

3. (Praktické) záverečné poznámky

64. Na účely úplného objasnenia článku 76, 78 a 81 nariadenia č. 555/2008 spolu s inými ustanoveniami tohto nariadenia jednoznačne nariaďujú (v zásade neohlásené) kontroly na mieste. Nestanovujú však, že kontroly na mieste majú byť uskutočňované bez povolenia zo strany vinohradníka na vstup na jeho pozemky. Nariadenie č. 555/2008 ponecháva členským štátom možnosť rozhodnúť, v rámci určitých obmedzení (ktoré budú uvedené nižšie), či vstup na súkromné pozemky na účelom uskutočnenia týchto kontrol bude podliehať povoleniu zo strany vinohradníka.

65. Bez ohľadu na rozhodnutie členských štátov, pokiaľ ide o požadovanie výslovného povolenia na vstup na pozemky zo strany vinohradníka, vnútroštátne orgány teda musia zjavne uskutočňovať kontroly v úplnom súlade s *vnútroštátnymi* pravidlami týkajúcimi sa kontrol na mieste a vstupu na súkromné pozemky.

66. Z praktického hľadiska však napriek viacerým tvrdeniam o opaku v priebehu tohto konania je nepravdepodobné, že by taký procesný rámec mohol akýmkoľvek konkrétnym spôsobom brániť účinnému vykonávaniu kontrol.

67. Po prvé je samozrejme úplne logické, že kontrolný pracovník môže využiť vnútroštátne opatrenia, ktoré má k dispozícii, aby mohol vstúpiť na súkromný poľnohospodársky pozemok. Pravidlá v jednotlivých členských štátoch sa v tomto ohľade líšia. V niektorých členských štátoch však existuje za určitých podmienok právo verejnosti na vstup alebo právo na prechod cez neohradenú poľnohospodársku pôdu. Napríklad, ako vyplýva z písomných podaní francúzskej vlády, francúzske

právo nesankcionuje vstup na neohradené súkromné pozemky, pokiaľ na nich nie sú spôsobené škody. Zdá sa, že vo vidieckych oblastiach je často povolený vstup na poľnohospodárske pozemky bez výslovného povolenia vinohradníka. Preto ak vnútroštátne právne predpisy povoľujú vstúpiť na súkromné pozemky za týchto podmienok bez povolenia, to isté platí aj pre kontrolných pracovníkov.

68. Po druhé za predpokladu, že je možné efektívne vykonať potrebné kontroly *bez* vstupu na pozemky, ak naň vnútroštátne právne predpisy vyžadujú povolenie, je táto možnosť zrejme výhodnejšia ako nedovolený vstup na cudzí pozemok. Kontroly na mieste nemusia vždy vyžadovať vstup na pozemok. Možno predpokladať, že overenie, že kľčovanie prebehlo, môže byť v určitých prípadoch vykonané z určitej vzdialenosti, napríklad nahliadnutím cez plot z verejnej komunikácie alebo z iného pozemku. To sa zdá byť s prihliadnutím na vývoj nových technológií oveľa pravdepodobnejšie. Nariadenie č. 555/2008 výslovne stanovuje, že kontroly je tiež možné vykonávať diaľkovým snímaním, ktoré nevyžaduje prítomnosť na preverovanom pozemku.¹³

69. Po tretie kontroly na mieste by sa mali uskutočňovať primeraným spôsobom. Táto myšlienka vyplýva z viacerých ustanovení nariadenia č. 555/2008, vrátane už diskutovaného článku 78 ods. 1. Toto ustanovenie však určuje výnimky z „neohlásenej“ povahy kontrol, ktoré boli mimochodom podstatne vymedzené v poslednej zmene tohto ustanovenia.¹⁴ Existencia výnimiek spolu s takýmto vymedzením indikujú, že v uvedenom ustanovení je dosť priestoru na to, aby bola prejavená určitá miera zdvorilosti voči osobe, ktorá podlieha kontrolám, a to bez toho, aby to akýmkoľvek spôsobom bránilo účinnosti týchto kontrol.¹⁵ Je však tiež zrejme, že neexistuje žiadna *zákonná* povinnosť vyplývajúca z článku 78 ods. 1, aby kontrolní pracovníci konali takýmto spôsobom.

70. Po štvrté a na záver je potrebné zdôrazniť, že požadovanie predchádzajúceho povolenia vinohradníka na vstup na jeho pozemok v prípadoch, keď je takéto povolenie potrebné pre tento typ pozemku podľa vnútroštátneho práva, by v žiadnom prípade neohrozilo cieľ ochrany finančných záujmov Únie podľa nariadenia č. 555/2008.

71. V zmysle článku 78 ods. 3 nariadenia č. 555/2008 sa príslušná žiadosť o poskytnutie pomoci zamietne, ak príjemcovia pomoci bránia vykonaniu kontroly na mieste. V kontexte iných nariadení týkajúcich sa programov podpory poľnohospodárstva¹⁶ Súdny dvor už rozhodol, že bránenie vykonávaniu kontrol má závažné právne dôsledky, ako napríklad zamietnutie príslušných žiadostí o poskytnutie pomoci. Takéto zamietnutie je právnym dôsledkom skutočnosti, že nie je možné uskutočniť účinnú kontrolu, či boli splnené podmienky požadované na poskytnutie pomoci.¹⁷ Táto nemožnosť môže byť najmä výsledkom úmyselného správania zo strany poľnohospodára, ale aj „akéhokoľvek konania alebo opomenutia vyplývajúceho z nedbalosti poľnohospodára alebo jeho zástupcu, ktoré má za následok zabránenie úplnej kontrole na mieste, ak poľnohospodár alebo jeho zástupca neprijali všetky opatrenia, ktoré môžu byť odôvodnene požadované na to, aby sa táto kontrola mohla vykonať v plnom rozsahu“.¹⁸

¹³ Pozri článok 81 ods. 4 nariadenia č. 555/2008.

¹⁴ Článok 78 ods. 1 nariadenia č. 555/2008 bol nahradený článkom 31 ods. 2 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2016/1150 z 15. apríla 2016, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 pokiaľ ide o vnútroštátne podporné programy v sektore vinohradníctva a vinárstva (Ú. v. EÚ L 190, 2016, s. 23). Toto najnovšie ustanovenie preukazuje značnú zmenu vo filozofii, keďže už nie je pravidlom, že kontroly na mieste sú neohlásené. Prvá veta bola z ustanovenia odstránená. Okrem toho je možné v súčasnosti zasláť oznámenie vopred v lehote 14 dní.

¹⁵ Pozri body 40 až 42 vyššie.

¹⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 1257/1999 zo 17. mája 1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) a ktorým sa menia a rušia niektoré nariadenia (Ú. v. ES L 160, 1999, s. 80; Mim. vyd. 03/025, s. 391); nariadenie Komisie (ES) č. 796/2004 z 21. apríla 2004, ktoré ustanovuje podrobné pravidlá na uplatňovanie krížového plnenia, modulácie a integrovaného správneho a kontrolného systému uvedeného v nariadení Rady (ES) č. 1782/2003 a (ES) č. 73/2009, ako aj na uplatňovanie krížového plnenia uvedeného v nariadení (ES) č. 479/2008 (Ú. v. EÚ L 141, 2004, s. 18; Mim. vyd. 03/044, s. 243).

¹⁷ Pozri rozsudky zo 16. júna 2011, Omejc (C-536/09, EU:C:2011:398, bod 27), a z 24. mája 2012, Hehenberger (C-188/11, EU:C:2012:312, body 33 a 34).

¹⁸ Rozsudok zo 16. júna 2011, Omejc (C-536/09, EU:C:2011:398, bod 30).

72. Vzhľadom na takéto radikálne dôsledky spojené s prekážkami, ktoré by samozrejme zahrňali neoprávnené nepovolenie vstupu na pozemok, ktorý je potrebné skontrolovať, nevidím dôvod, prečo by bolo potrebné *in mene efektívnosti kontrol* stanovovať všeobecné povolenie na vstup na (ohradený alebo neohradený) poľnohospodársky pozemok bez povolenia vinohradníka v rozpore s platnou vnútroštátnou právnou úpravou. V prípade neodôvodneného nepovolenia vstupu bude žiadosť o poskytnutie pomoci v každom prípade zamietnutá a žiadateľ bude znášať jej dôsledky.

73. V krátkosti je možné zhrnúť, že ani ustanovenia nariadenia č. 555/2008 a ani širší systém a logiku podporných programov EÚ nie je možné vykladať tak, že povoľujú kontrolným pracovníkom uskutočňujúcim kontroly na mieste vstúpiť na poľnohospodárske pozemky, či už neohradené alebo ohradené, bez toho, aby získali povolenie od vinohradníka za predpokladu, že je potrebné podľa vnútroštátneho práva. Spôsoby vstupu, vrátane otázky, či je alebo nie je potrebné získanie povolenia na vstup na daný typ pozemku, sa riadia vnútroštátnym právom.

B. Obmedzenia zo strany práva Únie týkajúce sa obmedzenia autonómie členských štátov, pokiaľ ide o to, ako sa majú vykonávať kontroly

74. Skutočnosť, že samotné právo Únie nestanovuje povinnosť získať oprávnenie na vstup na súkromné pozemky v rozpore s príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi, prirodzene neznamená, že právo Únie je v tomto smere úplne irelevantné. Aj keď z neho nevyplýva príslušné oprávnenie, právo Únie stanovuje určité obmedzenia autonómie členských štátov, pokiaľ ide o to, ako sa majú vykonávať kontroly v zmysle nariadenia č. 555/2008.

75. V tejto záverečnej časti budú stručne uvedené dva takéto typy obmedzení: obmedzenia vyplývajúce zo samotného nariadenia č. 555/2008 (1) a obmedzenia vyplývajúce zo základných práv – konkrétne vlastníckeho práva a práva na nedotknuteľnosť obydlia (2).

1. Obmedzenia vyplývajúce z nariadenia č. 555/2008

76. Po prvé rovnako ako v mnohých iných oblastiach, v ktorých EÚ vyžaduje implementáciu a vykonávanie práva Únie na vnútroštátnej úrovni,¹⁹ a rovnako tiež v kontexte nariadenia č. 555/2008, ako to jasne vyplýva z jeho článku 76, kontroly majú byť účinné, primerané a odradzujúce. Ako som sa však snažil vysvetliť v predchádzajúcej časti vyššie, „účinné“ neznamená že „čokoľvek je možné“ v rozpore so zásadou zákonnosti.²⁰

77. Po druhé článok 80 ods. 2 nariadenia č. 555/2008 pravdepodobne poskytuje právo byť vypočutý, aj keď obmedzené. Článok 80 ods. 1 nariadenia stanovuje, že každá kontrola na mieste je predmetom kontrolnej správy, ktorá umožní preveriť podrobnosti o uskutočnených kontrolách. Správa musí obsahovať množstvo údajov, ako napríklad údaj o prítomných osobách, v prípade schémy klčovania overenie, či daná plocha bola riadne udržiavaná, či bolo zaslané oznámenie o návšteve vopred a ak áno, kedy. V zmysle článku 80 ods. 2 nariadenia ak *sa zistia nezrovnalosti* medzi informáciami v žiadosti a skutočnou situáciou zistenou počas kontroly, vinohradník *dostane vyhotovenie* kontrolnej správy a má *príležitosť podpísať ju* skôr, ako príslušný orgán vyvodí zo zistení závery.

19 Pozri napríklad rozsudky z 11. júna 2015, Pfeifer & Langen (C-52/14, EU:C:2015:381, bod 32); zo 16. júla 2015, Chmielewski (C-255/14, EU:C:2015:475, bod 25), a z 11. novembra 2015, Klausner Holz Niedersachsen (C-505/14, EU:C:2015:742, bod 45).

20 Pozri v tomto zmysle tiež nedávny rozsudok z 5. decembra 2017, M. A. S. a M. B. (C-42/17, EU:C:2017:936, body 51 až 58).

78. Môže vzniknúť otázka, čo presne „príležitosť podpísať ju“ znamená, ale je jasné, že žiadateľ o podporu má právo byť informovaný o negatívnych faktických zisteniach vyplývajúcich z kontroly na mieste. Navyše vzhľadom na to, že sa tak má stať *predtým*, ako príslušný orgán vyvodí zo zistení závery s ohľadom na konečné rozhodnutie, je logické, že žiadateľ má možnosť napadnúť nepriaznivé faktické zistenia príslušného orgánu.

79. Zdá sa, že článok 80 ods. 2 nariadenia č. 555/2008 je osobitným vyjadrením práva na vypočutie, vyplývajúceho zo všeobecnej zásady rešpektovania práva na obhajobu. Ako vyplýva z ustálenej judikatúry, „v súlade s touto zásadou majú adresáti rozhodnutí, ktoré významne zasahujú do ich záujmov, postavenie, v ktorom môžu účinne vyjadriť svoje názory na informácie, na ktorých chcú orgány založiť svoje rozhodnutie. Orgány členských štátov podliehajú tejto povinnosti, keď prijímajú rozhodnutia, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti práva Únie, aj keď platné právo EÚ výslovne nestanovuje takúto procesnú požiadavku“.²¹

80. Je záležitosťou členského štátu, ako bude presne toto právo byť vypočutý vykonávané v rámci vnútroštátneho konania. Na jednej strane je určite možné poskytnúť vinohradníkovi správu niekoľko dní *po* kontrole. Takáto možnosť by nevyžadovala prítomnosť vinohradníka v priebehu kontrol, ale vyžadovala by od príslušného orgánu, aby čakal, kým vyvodí závery z tejto správy, až kým ju žiadateľ nepodpíše. Na druhej strane je rovnako možné, aby členské štáty zabezpečili dodržiavanie práva byť vypočutý v skoršom štádiu, najmä počas samotnej kontroly, alebo presnejšie *hneď* po jej vykonaní. Bolo by rozumné – a možno ešte efektívnejšie – umožniť vinohradníkovi, aby bol prítomný počas kontroly a eventuálne ho požiadať, aby podpísal správu po skončení kontroly. Na tento účel by bolo logické, aby si kontrolný pracovník vopred vyžiadaval od vinohradníka, vzhľadom na to, že bude prítomný, výslovné povolenie na vstup na pozemok.

81. V nariadení č. 555/2008 sa však výslovne neustanovuje žiadna takáto povinnosť. Je teda na vnútroštátnom práve, aby stanovilo vhodnú formu, ako bude právo byť vypočutý vykonávané. V každom prípade musia členské štáty zabezpečiť, aby v prípade nezrovnalostí zistených medzi informáciami uvedenými v žiadosti a skutočnou situáciou zistenou počas kontroly na mieste bolo vinohradníkovi skutočne dané právo byť vypočutý *predtým*, než bude prijaté akékoľvek formálne rozhodnutie týkajúce sa jeho osoby. Na tento účel musí kontrolná správa obsahovať všetky potrebné informácie uvedené v článku 80 ods. 1 nariadenia, čo prináleží na posúdenie vnútroštátnemu súdu.

2. Obmedzenia vyplývajúce zo základných práv

82. Nariadenie č. 555/2008 ponecháva na členských štátoch, aby rozhodli, ako budú kontroly na mieste uskutočňované, pokiaľ ide o podmienky vstupu na súkromné pozemky, konkrétne, či sa vyžaduje výslovné povolenie vinohradníka v súvislosti s daným typom pozemku (neohradeného alebo ohradeného). Vzhľadom na to, že právo Únie nepredstavuje dostatočný právny základ na vstup na pozemok bez povolenia, už nie je potrebné riešiť tretiu otázku týkajúcu sa zlučiteľnosti článkov 76, 78 a 81 nariadenia so zásadou nedotknuteľnosti obydla. Tretia otázka predpokladá kladnú odpoveď na prvú otázku a tá nie je odpoveďou, ktorú zastávam v týchto návrhoch.

83. Otázka základných práv ako obmedzenia spôsobu uskutočňovania kontrol na mieste však zostáva čiastočne dôležitá z odlišného hľadiska, keďže právo Únie stanovuje obmedzenie autonómie členských štátov pri stanovovaní podmienok vstupu na súkromné pozemky. Vzhľadom na tento posledný rozmer v záverečnej časti veľmi stručne vysvetlím tieto obmedzenia.

²¹ Rozsudky z 22. októbra 2013, Sabou (C-276/12, EU:C:2013:678, bod 38); zo 17. decembra 2015, WebMindLicenses (C-419/14, EU:C:2015:832, bod 84), a z 9. novembra 2017, Ispas (C-298/16, EU:C:2017:843, bod 26).

84. Vo svojej tretej otázke vnútroštátny súd odkazuje iba na základné právo na nedotknuteľnosť obydlia (článok 7 Charty). Aj iné právo je však v tomto prípade potenciálne relevantné: vlastnícke právo (článok 17 ods. 1 Charty).

85. V zmysle článku 51 ods. 1 Charty sú ustanovenia Charty určené pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie. V tomto prípade niet pochyb o tom, že členské štáty pri uskutočňovaní kontrol výslovne požadovaných nariadením č. 555/2008 právo Únie vykonávajú. Základné práva Únie, najmä Charta a všeobecné zásady práva Únie, sa preto na tento prípad vzťahujú.

86. Tento záver sa nemení ani na základe toho, že Charta, ako tvrdí francúzska vláda, by bola formálne *rationae temporis* neuplatniteľná na skutkový stav veci. Do veľkej miery, určite pokiaľ ide o vlastnícke právo a nedotknuteľnosť obydlia, Charta predstavuje iba kodifikáciu základných práv, ktoré už boli predtým uznané ako všeobecné zásady práva Únie.²² Charta teda môže byť v prejednávanej veci usmerňujúca, keďže je možné sa na ňu odvolávať na účely interpretácie napriek tomu, že v rozhodnom čase nebola v platnosti.²³

87. Z toho istého dôvodu nie je dôležité, že vnútroštátny súd vo svojom rozhodnutí neuviedol Chartu, ale Európsky dohovor o ochrane ľudských práv (ďalej len „Dohovor“). V zmysle článku 52 ods. 3 Charty v rozsahu, v akom Charta obsahuje práva, ktoré zodpovedajú právam zaručeným v Dohovore, zmysel a rozsah týchto práv je rovnaký ako zmysel a rozsah práv ustanovených v Dohovore – aj keď právo Únie môže priznať širší rozsah ochrany týchto práv. Keďže nedotknuteľnosť obydlia a vlastnícke právo sú chránené právom Únie a Dohovorom, Dohovor a judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sú prirodzene pre účely tejto veci relevantné.²⁴

88. Pokiaľ ide o *vlastnícke právo*, z troch možných zásahov do tohto práva je pravdepodobné, že by potenciálne mohlo prichádzať do úvahy právo na pokojné užívanie majetku.²⁵ Takéto úvahy by samozrejme prináležali vnútroštátnemu súdu, je však pravdepodobné, že neoprávnený vstup z dôvodu vstupu na *neohradený* pozemok s cieľom uskutočniť tieto kontroly bez toho, aby bolo udelené povolenie potrebné podľa vnútroštátneho práva, ale aj bez poškodenia majetku, by nepredstavoval porušenie základných práv. Takýto zásah by bol pravdepodobne odôvodnený, pretože by nebolo pravdepodobné, že by prekračoval rámec toho, čo je nevyhnutné na efektívne vykonanie kontrol. Preto aj napriek tomu, že by bol potenciálne nezákonný, tento spôsob vykonávania kontrol by nebol pravdepodobne v rozpore so základným právom vlastníť majetok.

89. Naopak – a v súvislosti s druhou otázkou – ak by boli tieto pozemky *ohradené*, vstup na súkromný pozemok bez povolenia vinohradníka by predstavoval výraznejší zásah do vlastníckeho práva vzhľadom na to, že by skutočne zahŕňal násilné vniknutie. Opäť bude závisieť od faktov jednotlivých prípadov, ale zdá sa, že je oveľa menej pravdepodobné, že takéto zasahovanie by mohlo byť odôvodnené.

22 V súvislosti s vlastníckym právom pozri napríklad rozsudky zo 14. mája 1974, Nold/Komisia (4/73, EU:C:1974:51, body 12 až 14), a z 5. októbra 1994, Nemecko/Rada (C-280/93, EU:C:1994:367, bod 78); v súvislosti s nedotknuteľnosťou obydlia pozri napríklad rozsudok z 21. septembra 1989, Hoechst/Komisia (46/87 a 227/88, EU:C:1989:337, bod 17).

23 Pozri napríklad v súvislosti s Chartou pred jej vstupom do platnosti rozsudky z 18. decembra 2007, Laval un Partneri (C-341/05, EU:C:2007:809, bod 91); zo 14. februára 2008, Varec (C-450/06, EU:C:2008:91, bod 48), a z 3. septembra 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia (C-402/05 P a C-415/05 P, EU:C:2008:461, bod 335).

24 Pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. júna 2015, Deutsche Bahn a i./Komisia (C-583/13 P, EU:C:2015:404, bod 20), a z 13. júna 2017, Florescu a i. (C-258/14, EU:C:2017:448, bod 49).

25 Rozsudok z 13. decembra 1979, Hauer (44/79, EU:C:1979:290, bod 19). Pre ďalšie príklady zásahu do vlastníckeho práva pozri napríklad vo veci hospodárskej straty rozsudky ESLP z 29. novembra 1991, Pine Valley Developments Ltd a i. v. Írsko (CE:ECHR:1991:1129JUD001274287), a z 23. januára 2003, Kienast v. Rakúsko (CE:ECHR:2003:0123JUD002337994). Pozri v súvislosti s uplatňovaním francúzskych pravidiel umožňujúcich vstup na súkromné pozemky za iných okolností, a to za účelom poľovania, rozsudok ESLP z 29. apríla 1999, Chassagnou a i. v. Francúzsko (CE:ECHR:1999:0429JUD002508894).

90. Pokiaľ ide o nedotknuteľnosť obydlia, je pravda, že ESLP v priebehu rokov postupne rozšíril pojem „obydlie“ tak, aby zahŕňal určité obchodné priestory, ako sú kancelárie alebo pobočky.²⁶ V poslednej dobe sa však zdá, že tento vývoj narazil na svoje prirodzené limity vo veci *Leveau a Fillon*²⁷ a *Khamidov*²⁸.

91. Vec *Leveau a Fillon* sa týkala vstupu pracovníka do chovu ošípaných s cieľom zabezpečenia sa, že chovatelia dodržia pravidlá platné pre takéto podniky. ESLP usúdil, že chov ošípaných nespadá pod pojem „obydlie“. ESLP ďalej zdôraznil, že význam pojmu „obydlie“ by nemal byť prekrúcaný a mal by byť určovaný na základe zdravého rozumu.²⁹ Vo veci *Khamidov* ESLP tiež odmietol uznať, že priemyselné priestory, ako sú mlyny, pekárne a skladovacie zariadenia, spadajú pod pojem „obydlie“ v zmysle článku 8 Dohovoru.

92. Súdny dvor v nadväznosti na rozhodnutia ESLP rovnako uznal, v kontexte domových prehliadok, že ochrana obydlia by mohla byť rozšírená aj na obchodné priestory.³⁰ Súdny dvor tiež výslovne stanovil „základné právo na nedotknuteľnosť obydlia“ ako všeobecnú zásadu práva Únie „ktorá je v súčasnosti vyjadrená v článku 7 Charty, čo zodpovedá článku 8 EDLP“.³¹

93. Z judikatúry v súčasnosti vyplýva, že okrem jasne stanovených súkromných obydlií akejkoľvek povahy existuje druhá kategória „obydlia“, ktorá zahŕňa určité druhy obchodných priestorov. Posledná uvedená kategória je však obmedzená na miesta, v ktorých sa súkromný a pracovný život dotknutých osôb prelína tak, že neexistuje možnosť ich účinného rozlíšenia. Jednoducho povedané, takáto ochrana sa v súčasnosti rozšírila na kancelárske pracovné prostredie – na ľudí, ktorí skutočne žijú vo svojich kanceláriách, kde sa tiež uskutočňuje značná časť súkromného života.

94. Je však nepravdepodobné, že ako „obydlia“ by mohli byť kvalifikované výrobné miesta, či už priemyselné alebo poľnohospodárske, kde taká kombinácia profesijného a súkromného života neexistuje. V žiadnom prípade však nemám v úmysle spochybniť blízky, takmer dôverný vzťah, ktorý môže mať vinohradník k jeho vinohradu. Napriek tomu vyššie opísaná logika, ktorá viedla k obmedzenému rozšíreniu pojmu „obydlie“ na niektoré obchodné priestory, jednoducho nie je uplatniteľná na otvorené výrobné miesta, ako sú vinohrady. Okrem toho vzhľadom na logiku a účel pojmu „obydlie“ v kontexte jeho ochrany podľa článku 7 Charty, nevidím žiadny dôvod na presadzovanie ďalšieho rozšírenia tohto pojmu.

95. Z týchto dôvodov si nemyslím, že by neohradený vinohrad mohol byť kvalifikovaný ako súčasť pojmu „obydlie“, iba ak by v danom prípade boli prítomné iné faktické prvky, ktoré by oprávňovali iný záver, ako napr. že by daný vinohrad bezprostredne susedil so súkromným obydliím alebo kanceláriou.³²

26 Rozsudok ESLP zo 16. decembra 1992, *Niemietz v. Nemecko*, (CE:ECHR:1992:1216JUD001371088) týkajúci sa prehľadania advokátskej kancelárie, a zo 16. apríla 2002, *Société Colas Est a i. v. Francúzsko* (CE:ECHR:2002:0416JUD003797197) týkajúci sa kontrol vykonávaných bez súdneho povolenia v ústrediach a pobočkách spoločnosti.

27 Rozhodnutie ESLP zo 6. septembra 2005, *Leveau a Fillon v. Francúzsko*, (CE:ECHR:2005:0906DEC006351200).

28 Rozsudok ESLP z 15. novembra 2007, *Khamidov v. Rusko*, (CE:ECHR:2007:1115JUD007211801).

29 Rozhodnutie ESLP zo 6. septembra 2005, *Leveau a Fillon v. Francúzsko*, (CE:ECHR:2005:0906DEC006351200).

30 Rozsudok z 22. októbra 2002, *Roquette Frères* (C-94/00, EU:C:2002:603, bod 29).

31 Rozsudok z 18. júna 2015, *Deutsche Bahn a i./Komisia* (C-583/13 P, EU:C:2015:404, bod 19).

32 Pozri analogicky napríklad rozsudok ESLP zo 7. júna 2007, *Guțu v. Moldavsko* (CE:ECHR:2007:0607JUD002028902, § 65), ktorý stanovuje, že neoprávnený vstup policajných príslušníkov do priestorov žalobkyne – jej predzáhrady – predstavoval zásah do jej práva na rešpektovanie obydlia.

V. Návrh

96. Na základe vyššie uvedeného navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky položené Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko) takto:

Články 76, 78 a 81 nariadenia Komisie (ES) č. 555/2008 z 27. júna 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008 o spoločnej organizácii trhu s vínom, pokiaľ ide o podporné programy, obchod s tretími krajinami, výrobný potenciál a kontroly vo vinárskom sektore, sa nemôžu vykladať v tom zmysle, že oprávňujú pracovníkov uskutočňujúcich kontroly na mieste vstúpiť na poľnohospodárske pozemky, či už ohradené alebo neohradené, bez získania povolenia zo strany vinohradníka za predpokladu, že takéto povolenie je potrebné na vstup na taký druh pozemkov podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Je úlohou vnútroštátneho práva, aby určilo spôsoby vstupu na pozemky na účely uskutočnenia kontrol na mieste a aby určilo, akým spôsobom sa tieto kontroly majú uskutočňovať pri súčasnom rešpektovaní obmedzení vyplývajúcich z práva Únie, a to najmä základných práv.